

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 18. aprīlī
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 18. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 169 final
Temats:	PIELIKUMS dokumentam Ieteikums PADOMES LĒMUMAM, ar ko pilnvaro sākt sarunas par nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par jauniešu mobilitāti

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 169 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 169 *final*

Briselē, 18.4.2024.
COM(2024) 169 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Ieteikums PADOMES LĒMUMAM,

**ar ko pilnvaro sākt sarunas par nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un
Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par jauniešu mobilitāti**

PIELIKUMS

NORĀDES SARUNĀM PAR NOLĪGUMU STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENTO KARALISTI PAR JAUNIEŠU MOBILITĀTI

I. VISPĀRĒJAIS KONTEKSTS

1. Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses ("Tirdzniecības un sadarbības nolīgums")¹, piemēro no 2021. gada 1. janvāra. Līdztekus Līgumam par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ("Izstāšanās līgums")² tas ir stūrakmens divpusējām attiecībām starp Savienību un Apvienoto Karalisti.
2. Lai gan Tirdzniecības un sadarbības nolīgums paredz sociālā nodrošinājuma koordināciju, kas atbalsta personu mobilitāti saskaņā ar jebkuras Puses iekšzemes tiesību aktiem, tas neattiecas uz mobilitāti *per se*, t. i., iespēju vienas Puses valstspiederīgajam uzturēties vai apmesties otras Puses teritorijā. Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā ir iekļauti arī noteikumi par fizisku personu ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos darījumdarbības nolūkā, kas tomēr attiecas tikai uz pagaidu uzturēšanās gadījumiem konkrētam mērķim (piemēram, pakalpojumu sniegšanu).
3. Mobilitāti starp Savienību un Apvienoto Karalisti tagad reglamentē attiecīgie Savienības (un tās dalībvalstu) un Apvienotās Karalistes iekšējie (imigrācijas) noteikumi. Tā rezultātā ir samazinājusies mobilitāte starp Savienības un Apvienotās Karalistes pilsoņiem, un tas ir īpaši ietekmējis viņu iespējas gūt pieredzi otras Puses teritorijā un piedalīties jauniešu, kultūras izglītības, pētniecības un apmācības apmaiņās.
4. 2023. gadā Apvienotā Karaliste vērsās pie vairākām (bet ne visām) dalībvalstīm ar nodomu risināt sarunas par divpusējiem nolīgumiem par jauniešu mobilitāti, pamatojoties uz Apvienotās Karalistes jauniešu mobilitātes vīzu shēmu. Tas radītu atšķirīgu attieksmi pret Savienības pilsoņiem, kuri vēlas doties uz Apvienoto Karalisti. Turklāt šī pieeja nenovērstu galvenos mobilitātes šķēršļus, ar kuriem saskaras jaunieši.

II. PAREDZĒTĀ NOLĪGUMA MĒRĶIS UN TVĒRUMS

5. Eiropadome 2018. gada 23. marta pamatnostādnēs (apstiprinātas 2019. gada 13. decembra secinājumos) (50. pants) norādīja uz Savienības mērķi turpmākajā partnerībā ar Apvienoto Karalisti iekļaut "[...] vērienīgus noteikumus par fizisku personu pārvietošanos, kuru pamatā būtu pilnīgas savstarpības un dalībvalstu nediskriminācijas principi, [...]". Padome 2020. gada 25. februārī pieņēma lēmumu, ar ko pilnvaro sākt sarunas par jaunu partnerību ar Apvienoto Karalisti. Attiecībā uz mobilitātes jomu un papildus bezvīzu ceļošanai īstermiņa uzturēšanās nolūkā un sociālā nodrošinājuma koordinācijai minētajam lēmumam pievienotajās norādēs saskaņā ar 2019. gada politisko deklarāciju, kurā izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars, bija minēts, ka tobrīd paredzētajai partnerībai vajadzētu būt vērstai uz to, lai paredzētu nosacījumus par fizisku personu

¹ (OV L 149, 30.4.2021., 10. lpp.).

² (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.).

ieceļošanu un uzturēšanos tādos nolūkos kā pētniecība, studijas, apmācība un jauniešu apmaiņa.

6. Sarunu mērķis ir panākt līdzsvarotu nolīgumu starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti jauniešu mobilitātes jomā, neizslēdzot jebkādu konkrētu uzturēšanās mērķi, un tādējādi tam, iespējams, ir plašāka darbības joma nekā paredzēts Padomes 2020. gada lēmumā.
7. “Mobilitāte” paredzētā nolīguma nozīmē ir fiziskas personas dzīvesvieta, t. i., nav pagaidu uzturēšanās. Tādējādi paredzētais nolīgums nerisina jautājumus par ceļošanas atvieglošanu, piemēram, par pasi aizstājošiem dokumentiem vai īpašām joslām pie robežas, kā arī neattiecas uz pagaidu pakalpojumu sniegšanu, fiziskai personai klātesot otras Puses teritorijā. Pēdējais jautājums ir aplūkots Tirdzniecības un sadarbības nolīguma otrās daļas (Tirdzniecība, transports, zvejniecība un citi pasākumi) II sadaļā (Pakalpojumi un investīcijas), un paredzētais nolīgums to neietekmē.
8. Paredzētajam nolīgumam vajadzētu būt Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu papildinošam nolīgumam minētā nolīguma 2. panta nozīmē, tādējādi veicinot vispārējo divpusējo attiecību attīstību starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti.

III PAREDZĒTĀ NOLĪGUMA SATURS

VISPĀRĪGI PRINCIPI

9. Paredzētajam nolīgumam vajadzētu nodrošināt tiesību un pienākumu līdzsvaru. Tam jānodrošina Savienības tiesiskās kārtības un lēmumu pieņemšanas autonomija, kā arī Savienības finanšu interešu aizsardzība, un tam jāatbilst Savienības pamatprincipiem. Tā pamatā vajadzētu būt Savienības pilsoņu nediskriminācijai un savstarpīgumam.
10. Paredzētajam nolīgumam vajadzētu atspoguļot to, ka Apvienotā Karaliste ir Šengenas zonā neietilpstoša trešā valsts, un to, ka valstij, kura nav Savienības dalībvalsts un kurai nav piemērojami dalībvalstu pienākumi, nevar būt tās pašas tiesības un priekšrocības kā dalībvalstīm. Konkrētāk, paredzētais nolīgums Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem nepiešķir priekšrocības, ko Savienības pilsoņiem sniedz pārvietošanās pamatbrīvība. Tāpat tas nepiešķir tādus pašus pabalstus kā tie, ko saņem Izstāšanās līguma Pilsoņu tiesību daļas saņēmēji.

PAREDZĒTAJĀ NOLĪGUMĀ PAREDZĒTĀ JAUNIEŠU MOBILITĀTES KĀRTĪBA

MĒRĶIS UN DARBĪBAS JOMA

11. Paredzētajā nolīgumā būtu jāparedz gados jaunu Savienības pilsoņu mobilitāte uz Apvienoto Karalisti un Apvienotās Karalistes valstspiederīgo mobilitāte uz Savienības dalībvalsti.
12. Paredzētā nolīguma darbības joma būtu jāattiecina tikai uz gados jauniem Savienības pilsoņiem un Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem (piemēram, iedzīvotājiem, kuri uzturēšanās perioda sākumā ir 18–30 gadus veci).

UZTURĒŠANĀS TERMIŅŠ

13. Uzturēšanās termiņam vajadzētu būt saprātīgi ierobežotam (piemēram, līdz 4 gadiem).

ATĻAUTĀS DARBĪBAS

14. Mobilitātei, ko īsteno saskaņā ar paredzēto nolīgumu, nevajadzētu būt saistītai ar mērķi, t. i., saskaņā ar paredzēto nolīgumu atļautajām darbībām būtu jāietver darbs, studijas, apmācība/stažēšanās (tostarp tad, ja tas notiek saistībā ar otras Puses izglītības programmu), pētniecība, brīvprātīgais darbs, citas darbības vai tikai ciemošanās/ceļošana visu uzturēšanās laiku.
15. Tomēr minētajām darbībām nebūtu jāietver darbības, kas ietilpst Tirdzniecības un sadarbības nolīguma otrās daļas (Tirdzniecība, transports, zvejniecība un citi pasākumi) II sadaļas (Pakalpojumi un investīcijas) darbības jomā.
16. Uz mobilitāti saskaņā ar paredzēto nolīgumu nebūtu jāattiecina kvotas.

UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMI UN NORAIIDŠANAS IEMESLI

17. Paredzētajā nolīgumā būtu jāizklāsta visi uzņemšanas nosacījumi. To pamatā jābūt kopīgiem uzņemšanas nosacījumiem, piemēram, tiem būtu jāietver derīgs ceļošanas dokuments, derīga visaptveroša veselības apdrošināšana un pierādījums par pietiekamiem iztikas līdzekļiem (atkarībā no tā, vai pieteikuma iesniedzējs strādā vai ne).
18. Saņēmējam jāievēro šie nosacījumi visā uzturēšanās laikā.
19. Nebūtu jāpiemēro Apvienotās Karalistes “sponsorēšanas shēma” vai līdzīgas shēmas.
20. Paredzētajā nolīgumā būtu jāiekļauj attiecīgi iemesli pieteikumu noraidīšanai, piemēram, draudi sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai sabiedrības veselībai.

UZŅEMŠANA, TOSTARP UZŅEMŠANAS JOMA

21. Paredzētajā nolīgumā būtu jāparedz noteikumi par uzņemšanu, t. i., *ex ante* pārbaude pirms mobilitātes īstenošanas par to, vai ir ievēroti paredzētajā nolīgumā izklāstītie nosacījumi.
22. Mobilitāte uz Savienību tiktu īstenota tikai tajā dalībvalstī, kura ir uzņēmusi Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, t. i., tas, ka persona ir uzņemta vienā dalībvalstī, neļautu tai “Savienības iekšienē” pārvietoties uz citu dalībvalsti.
23. Maksai par pieteikumu izskatīšanu vai vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanu nevajadzētu būt nesamērīgai vai pārmērīgai.

VIENLĪDZĪGA ATTIEKSME

24. Paredzētajā nolīgumā attieksmei pret saņēmējiem vajadzētu būt tādai pašai kā pret valstspiederīgajiem vismaz attiecībā uz darba apstākļiem, tostarp atalgojumu un atlaišanu, kā arī veselības aizsardzību un drošību darba vietā, bīdrosnās brīvību, dažiem izglītības un profesionālās apmācības aspektiem, nodokļu atvieglojumiem, ciktāl persona ir nodokļu rezidents, un konsultāciju pakalpojumiem, ko sniedz nodarbinātības dienesti. To nevajadzētu attiecināt uz studiju un uzturēšanas stipendijām un aizdevumiem vai citām stipendijām un aizdevumiem.
25. Paredzētajā nolīgumā būtu jāparedz vienlīdzīga attieksme attiecībā uz augstākās izglītības un apmācības mācību maksu.
26. Paredzētajā nolīgumā attiecībā uz Savienības labuma guvējiem būtu jāatceļ Apvienotās Karalistes “veselības aprūpes piemaksa”.

ĢIMENES LOCEKĻI

27. Paredzētajā nolīgumā būtu jāparedz nosacījumi, ar ko īsteno tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos ar apgādnieku (shēmas labuma guvēju), un jānosaka ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības uz šādu atkalapvienošanos.

SASKARŠANĀS AR CITIEM ES VAI DALĪBVALSTU TIESĪBU ASPEKTIEM

28. Paredzētajam nolīgumam nebūtu jāskar Apvienotās Karalistes, Savienības un valstu noteikumi, kas paredz likumīgas migrācijas ceļus, t. i., tam būtu jānodrošina papildu migrācijas ceļš līdztekus esošajiem migrācijas ceļiem katrā Pusē, ja tādi ir pieejami.
29. Paredzētajam nolīgumam nebūtu jāskar Savienības un dalībvalstu noteikumi par pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanu.
30. Paredzētajam nolīgumam nebūtu jāskar:
- noteikumi par sociālā nodrošinājuma koordināciju, kas izklāstīti Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā;
 - noteikumi par nodokļu dubulto uzlikšanu;
 - noteikumi par to personu pārbaudi, kuras šķērso Pušu robežas, tostarp par jebkuras Puses ceļošanas atvieglojumiem;
 - noteikumi, kas paredz otras Puses valstspiederīgā reģistrāciju noteiktā termiņā pēc ierašanās.

CITI ASPEKTI

31. Vienlīdzīga attieksme attiecībā uz mācību maksu par augstāko izglītību un apmācību būtu jāpiemēro neatkarīgi no vīzu režīma.
32. Paredzētajā nolīgumā būtu jāparedz, ka personām, kuras likumīgi uzturas kādas Puses teritorijā, nedrīkst liegt ieceļošanu minētās Puses teritorijā.
33. Paredzētais nolīgums nedrīkstētu skart kopējās ceļošanas telpas kārtību, kas piemērojama starp Apvienoto Karalisti un Īriju un minēta Izstāšanās līguma 38. panta 2. punktā un Vindzoras regulējuma 3. pantā.

INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI

34. Paredzētajam nolīgumam vajadzētu būt Tirdzniecības un sadarbības nolīgumam papildinošam nolīgumam, kā paredzēts minētā nolīguma 2. pantā. Tādējādi tam vajadzētu būt daļai no tās pašas vienotās institucionālās sistēmas kā Tirdzniecības un sadarbības nolīgumam, kura neatņemama sastāvdaļa ir strīdu izšķiršanas noteikumi.
35. Šajā satvarā būtu jāizveido jauna specializēta komiteja paredzētā nolīguma īstenošanai.

IV. TERITORIĀLAIS TVĒRUMS

36. Paredzētā nolīguma kā papildinoša nolīguma teritoriālajam tvērumam vajadzētu būt Tirdzniecības un sadarbības nolīguma teritoriālajam tvērumam.

V. AUTENTISKĀS VALODAS

37. Paredzētajā nolīgumā, kuram būtu jābūt vienlīdz autentiskam visās Savienības oficiālajās valodās, būtu jāietver attiecīga klauzula par valodām.

VI. SARUNU RISINĀŠANAS PROCESUĀLĀ KĀRTĪBA

38. Komisijai būtu jārisina sarunas, nodrošinot nepārtrauktu koordināciju un pastāvīgu dialogu ar Padomi un tās darba sagatavošanas struktūrām. Šajā sakarībā Padomei un *COREPER*, kam palīdz [specializētās komitejas nosaukums], būtu jāsniedz ievirze Komisijai.
39. Komisijai būtu laikus jāapspriežas ar Padomes darba sagatavošanas struktūrām un jāziņo tām par paveikto. Būtu jāparedz, ka Komisija laikus sniedz visu ar sarunām saistīto nepieciešamo informāciju un dokumentus.
40. Komisijai būtu laikus jānodrošina Eiropas Parlamentam pilnīga informācija par sarunām.